

ADLER OLSEN

Jussi

ZABIJÁCI

KRIMIROMÁNHOST

Balancovala na ostří nože, když se odvážila pustit pěší zónou přes Strøget. S tmavě zeleným šálem zpola zakrývajícím obličej se sunula podél osvětlených výkladů a pozorně sledovala dění na ulici. Šlo jí o to, aby rozpoznala ostatní, ale sama zůstala nepoznaná, aby mohla v klidu dál žít se svými démony a zbytek přenechat uspěchaným chodcům. Těm zavilým bestiím, které jí chtějí ublížit, i těm, kteří se jí bez povšimnutí vyhýbají.

Kimie se zadívala do chladného světla pouličních lamp, dopadajícího na ulici Vesterbrogade. Zavětrila. Už brzy nastanou chladné noci. Bude si muset připravit zimní útočiště.

Stála v hloučku promrzlých návštěvníků zábavního parku Tivoli, čekajících na přechodu u hlavního nádraží, když si vedle sebe všimla ženy v tvídovém kabátě. Prohlížela si Kimie úkosem a krčila nosík, až nakonec o krůček poodstoupila. Odtáhla se jen o pár centimetrů, ale to stačilo.

Pozor, Kimie, rozezvučelo se jí v nitru poplašné zařízení, zatímco tělem cloumal vztek.

Prohlédla si ženu od hlavy k patě. Kotníky v botách na vysokém podpadku a matně se lesknoucích punčochách měla pěkně propnuté a kolem úst jí hrál povýšený úsměv. Jediným kopnutím by to Kimie všechno vymazala a ženská by se skácela, ani by nemrkla. Konečně by jí došlo, že na mokré chodníku se ušpiní i hadry od Christiana Lacroixe.

Podívala se ženě neohroženě do obličeje. Oči měla zvýrazněné linkami, napudrovaný nos a dokonale sestříhané lokýnky. Dívala se přezíravě před sebe. Kdepak, takové jako ona a jí podobné dobře znala, dokonce lépe, než by kdo čekal. Vždyť k nim kdysi patřila, k těm arogantním horním

deseti tisícům s úplně prázdným nitrem. S takovými se dříve přátelila, takové byly i její takzvané kamarádky a takovou měla i nevlastní matku.

Všechny se jí hnusily.

Na co čekáš, tak dělej něco, rozezvučely se jí hlasy v hlavě. Nenech si to líbit. Jen jí ukaž, s kým má tu čest. No tak dělej!

Kimmie zpozorovala partu snědých kluků na druhé straně ulice. Nebýt jejich všetečných očí, strčila by ženskou pod kola projíždějící sedmačtyřicítky. Dokázala si živě představit, jakou krvavou spoušť by po sobě autobus zanechal. Jaká vlna šoku by se z ženina zmasakrovaného těla přelila na všechny shromážděné a ji samu by zalil sladký pocit uspokojení z vykonané spravedlnosti.

Jenže nakonec nestrčila. V lidském davu se vždycky najde alespoň jedno slídivé oko, a navíc ji od toho něco zrazovalo. Strašlivá ozvěna věcí dávno minulých.

Místo toho si přičichla k rukávu svého kabátu a musela dát ženě za pravdu. Oblečení jí opravdu nesnesitelně páchlo.

Když naskočila zelená, vyrazila svižně přes přechod s poskakujícím kufrem na křivých kolečkách za zády. Našla jeho poslední hodinka, musí ten starý krám vyhodit.

Je načase ho vyměnit.

Uprostřed nádražní haly stál před kioskem dánských státních drah stojan s novinami a ztrpčoval život pospíchajícím lidem a slepcům. Všimla si titulních stránek už cestou sem ve městě a udělalo se jí z nich nevolno.

„Svině,“ mumlala si sama pro sebe, když míjela stojan a nezvedala oči od dlážděné podlahy. Nakonec se přece jen otočila a do oka jí padl detail obličeje na první straně novin *Berlingske Tidende*.

Jediný pohled na toho muže stačil, aby se roztrásla po celém těle.

Pod fotografií stálo: „Ditlev Pram skoupil v Polsku soukromé nemocnice za 12 miliard dánských korun.“ Odplivla si, zastavila se a počkala, až se uklidní. Ditleva Prama nenáviděla. Jeho a Torstena a Ulrika. Jednou jim ukáže, zač je toho loket. Dostane se jim na kobytku. Však uvidí.

Usmála se a kolemjdoucí muž jí úsměv opětoval. Zase jeden důvěřivý blbec, který si myslí, že ví, co se ostatním honí hlavou.

Zarazila se.

Kousek před ní stála na svém obvyklém místě Krysa Tine. S přivřenýma očima podupávala na místě a celá shrbená natahovala špinavou ruku v bláhové naději, že jí někdo z toho lidského mraveniště hodí desetikorunu. Jen narkomani dokážou celé hodiny takhle žebrat. Chudáci.

Kimie ji zezadu obešla a zamířila k východu na Reventlowsgade, jenže Tine si jí všimla.

„No nazdár! Sakra, Kimie, čuuus,“ ozvalo se jí za zády, ale ona dělala, že si ničeho nevšimla. V otevřeném prostoru Tine mozek moc nefungoval, jen když se usadily na lavičce, tam to ještě jakžtakž šlo.

Na druhou stranu byla jedinou lidskou bytostí, kterou Kimie snesla.

Toho dne foukal neuvěřitelně studený vítr a lidé se snažili co nejrychleji dostat domů. Proto stálo naproti vyústění ulice Istedgade, pod schody vedoucími z nádraží, pět černých mercedesů taxislužby a všechny měly spuštěný motor. Jistě na ni nějaký zbude, až ho bude potřebovat. Chtěla se jen ujistit.

Odtáhla kufr přes ulici k thajskému sklepnímu obchodu a postavila ho pod okno. Odtud jí ho ukradli jen jednou,

a dnes se to určitě nebude opakovat. V takovém počasí se i zloději drží v teple. A navíc jí to bylo úplně jedno. Na ničem, co v něm bylo, jí nezáleželo.

Ani ne za deset minut se na náměstí před hlavním nádražím objevila vhodná kořist. Z auta z půjčovny vystoupila krasavice v norkovém kožichu velikosti 38 s kufrem na solidních gumových kolečkách. Dřív se Kimmie soustředila výhradně na ženy s velikostí 40, ale od té doby uplynulo pěkných pár let. Ze života na ulici, jako bezdomovec, člověk neztloustne.

Ukradla jí zavazadlo ve vstupní hale nádraží, když se žena pokoušela koupit si lístek v automatu. Vydala se s ním směrem k zadnímu východu a vmžiku se ocitla u taxíků na Reventlowsgade.

Byla to jen otázka cviku.

Naložila kufr do zavazadlového prostoru prvního vozu a požádala řidiče, aby ji kousek svezl.

Z kapsy kabátu vytáhla tlustý balíček stokorun a podala je šoferovi se slovy: „Dostaneš další, když uděláš, co ti řeknu.“ Jeho nedůvěřivého pohledu a chvějících se nosních dírek si nevšímal.

Asi za hodinu se vrátí a vyzvedne si starý kufr. To už bude převlečená do nového a její kůže bude vonět cizí ženou.

Řidičovo chřípí se bude chvět zcela jiným způsobem.

Ditlev Pram byl pohledný muž a byl si toho vědom. V oddělení business class neměl problém najít dostatek vděčných posluchaček, které si během letu s nadšením vyslechly, že má nové lamborghini a jak rychle se v něm přepraví do své rezidence v Rungstedu.

Tentokrát zatoužil po nakrátko ostříhané blondýnce, která se za skly slunečních brýlí zdála být nedostupná. Připadalo mu to vzrušující.

Oslovil ji, ale bez úspěchu. Nabídl jí *Economist* s atomovou elektrárnou v protisvětle na obálce, ale jediným pohybem ruky ho odmítla. Objednal jí pití, ale ani se ho nedotkla. Když letadlo ze Štětína přistálo na letišti v Kastrupu, přišlo všech drahocenných devadesát minut vniveč.

Na takové nezdary reagoval agresivně.

Vydal se přímou cestou terminálem číslo tři k východu a svou oběť spatřil v okamžiku, kdy se blížila k pohyblivému chodníku. Byl to obtížně se pohybující pán, plně soustředěný na ubíhající plochu před sebou.

Ditlev přidal do kroku a dostihl staršího muže právě ve chvíli, kdy se chystal udělat rozhodující krok a vstoupit na pohyblivý pás. Představil si, jak mu nenápadně podrazí nohy a stařec se v záchranném manévru přitiskne obličejem k ochrannému plexisklu, brýle se mu napůl svezou a on se bude nemotorně snažit vstát.

Velmi rád by svůj nápad uskutečnil, byl už zkrátka takový a pojilo ho to s ostatními v partě. Neměl čím se chlubit ani se za co stydět. Kdyby skutečně provedl to, po čem toužil, nesla by za to odpovědnost ta nána. Stačilo přece, aby s ním šla. Strávili by slabou hodinku u něho doma v ložnici a bylo by.

Mohla by za to ona.

Mobilní telefon mu zazvonil ve chvíli, kdy ze zpětného zrcátka vyklouzl odraz hostince Strandmølle a před vozem se ještě jednou v celé své oslnivé kráse vzedmulo moře. „Je to tak,“ ujistil sám sebe, mohla by za to ona, a podíval se na displej. Volal Ulrik.

„Znám někoho, kdo ji před pár dny viděl,“ ozvalo se v telefonu. „Na přechodu pro chodce mezi hlavním nádražím a Bemsroffsgade.“

Ditlev vypnul mp3 přehrávač. „OK. Kdy přesně to bylo?“
„V pondělí desátého září. Kolem deváté večer.“

„A cos s tím provedl?“

„Byli jsme se tam s Torstenem podívat. Nenašli jsme ji.“

„Torsten byl s tebou?“

„Jo. Jenže znáš ho. Nebyl mi k ničemu.“

„Koho jsi na ni nasadil?“

„Aalbæka.“

„Dobře. Jak vypadala?“

„Byla docela slušně oblečená, podle toho, co jsem slyšel. Zhubla. Ale smrděla.“

„Smrděla?“

„Jo, potem a močí.“

Ditlev pokýval hlavou. To bylo na Kimmie nejhorší. Nejenže dokázala na celé měsíce nebo dokonce roky zmizet, ale člověk nikdy nevěděl, na čem s ní je. Neviditelná, a pak najednou, zničehonic, viditelná až moc. Byla tím nejnebezpečnějším, co je v životě potkalo. Ona jediná je mohla skutečně ohrozit.

„Tentokrát ji musíme dostat, je ti to jasný, Ulriku?“

„Proč bych ti jinak asi volal, ne?“

Až ve sklepě na hlavní stanici kodaňské policie, před dveřmi oddělení Q, si Carl Mørck uvědomil, že léto a prázdniny skončily. Rozsvítil a pohlédl na svůj psací stůl, přetékaný zborcenými stohy roztríděných případů. Přemohla ho neodolatelná chuť otočit se na podpatku a prásknout za sebou dveřmi. Ani obrovská kytice mečků od Asada, která trůnila uprostřed stolu a sama o sobě by paralyzovala provoz na každé průměrné policejní silnici, nepomohla.

„Vítejte zpátky, šéfe!“ ozvalo se Carlovi za zády.

Otočil se. Asadovy živé hnědé oči se na něho smály a jemné tmavé rozčepýřené vlasy ho vítaly ze všech stran najednou. Byl plně připraven se s boží pomocí obětovat policejní službě.

„Jejda!“ vyklouzlo Asadovi, když si všiml vyčerpaného pohledu svého nadřízeného. „Člověk by málem nevěřil, že se vracíte z dovolené.“

Carl zavrtěl hlavou. „A ne snad?“

Ve druhém patře se opět stěhovalo. Zatracená policejní reforma. Pomalu aby si Carl pořídil navigaci, když chce trefit do šéfovy kanceláře. Vrátil se ani ne po třech týdnech a už na něj civí nejméně pět nových ksichtů, jako by spadl z Marsu.

Co tu ksakru pohledávají?

„Mám pro tebe dobrou zprávu, Carle,“ pronesl vedoucí oddělení vražd Marcus Jacobsen, zatímco si Carl prohlížel stěny nové kanceláře. Světle zelené plochy připomínaly něco mezi operačním sálem a krizovým centrem z thrilleru od Lena Deightona. Ze všech stran na něj prázdnýma očima tupě zíraly mrtvoly a z map, diagramů a seznamů nasazených policistů útočila záplava barev. Působilo to až depresivně efektivním dojmem.

„Dobrou zprávu, říkáš? To zní hrozně,“ odpověděl Carl a svalil se do židle naproti Jacobsenovi.

„Poslyš, Carle, za chvíli tu máš návštěvu z Norska.“

Carl jen zašilhal pod přivřenými víčky.

„Mělo by jich být podle všeho pět. Jsou z policejního ředitelství v Oslu, přijdou se podívat na oddělení Q. Příští pátek v devět, rozumíš?“ usmál se Marcus a mrkl na Carla.

„Moc se těší a nechávají tě pozdravovat.“

To klidně můžou, ovšem Carl jejich nadšení nesdílel.

„Proto jsem ti,“ pokračoval Jacobsen, „zjednal posilu. Jmenuje se Rose.“

V Carlovi hrklo.

O něco později, teprve za dveřmi Jacobsenovy kanceláře, se Carl jakžtakž vzpamatoval, nicméně stále nevycházel z údivu. Neštěstí nechodí po horách, ale po lidech a nikdy samo, jak se říká. To se tedy skutečně neříká nadarmo. Je v práci sotva pět minut a už mu věší na krk nějaké administrativní nedochůdce, co se uchází o místo sekretářky, a ještě po něm chtějí, aby bavil bandu Norů? Blaženě na ně zapomněl.

„Kde je ta nová, co patří k nám dolů?“ zeptal se paní Sørensenové za přepážkou.

Baba nezvedla oči od klávesnice.

Zatukal na ni, ale nehnula ani brvou.

Vtom někdo poklepal na rameno jemu.

„Tady ho máš, Rose, v celé jeho kráse,“ ozvalo se za ním.

„Dovol, abych vás představila: pan Carl Mørck.“

Otočil se a hledí na dva k nerozeznání stejné obličeje, jako by si z oka vypadly, a nemůže se zbavit dojmu, že vynálezce černé barvy na vlasy nežil v jejich případě nadarmo. Vlasy krátké, rozčuchané a černé jako uhel, tmavé líčení a černočerné oblečení. Carlovi přeběhl mráz po zádech.

„Do přič, Lis. Co se to s tebou stalo?“

Nejlepší sekretářka na oddělení si prsty projela druhdy blond vlasy a obdarovala ho zářivým úsměvem. „Pěkný, vid?“

Opatrně přikývl.

Zadíval se na druhou ženu. Stála na metrových jehlách a s úsměvem si ho prohlížela. Ta by dokázala lidi na setkání stahovat z kůže. Obrátil se zpátky k Lis, která se jí navlas podobala. Docela rád by věděl, která z nich s tím přišla jako první a nakazila svou vizáží tu druhou.

„Tohle je Rose. Je u nás už několik týdnů a dělala nám tu na sekretariátu samou radost. Svěřujeme ti ji. Dávej na ni dobrý pozor, Carle.“

Carl vpadl do Marcusovy kanceláře se spoustou argumentů v rukávu, ale za dvacet minut mu došly a musel uznat, že situaci podcenil. Vymohl si alespoň týdenní odklad, ale pak se té holky bude muset ujmout. Jacobsen mu vysvětlil, že už nechal vedle Asadovy kanceláře vyklidit a zařídit místnost, kde původně skladovali bezpečnostní pásy a další vybavení užívané k označení místa činu. Rose Knudsenová je zkrátka novým členem týmu oddělení Q a hotovo.

Jaký k tomu měl šéf důvod, to Carla nezajímalo.

„Má vynikající známky z policejní školy, ale propadla u řidičáku a tím skončila, protože přes to nejede vlak, i když má člověk jinak bůhvíjaký talent. Možná nebyla dost robustní na práci v terénu, ale chtěla k policii, a tak se přeškoli-la na sekretářku a rok pracovala na policejní stanici City v Kodani. Posledních pár týdnů zaskakovala za paní Sørensenovou, ale ta se nám vrátila,“ vyprávěl Marcus Jacobsen a neúnavně obracel v prstech krabičku cigaret.

„A proč jsi tu novou, prosím tě, zase neposlal zpátky, odkud přišla?“

„Proč, proč? Byly tam nějaké tahanice, ale to se nás netýká a nemusíme si toho všimát.“

„Jasně.“ Slovo tahanice zní vážně nebezpečně, takže se radši dál vyptávat nebude.

„Každopádně jsi konečně dostal opravdovou, a navíc dobrou sekretářku, Carle.“

Že je někdo dobrý, to ovšem Marcus tvrdil v podstatě o každém.

„Podle mě teda dělá na člověka milý dojem,“ pokoušel se Carla ve svitu zářivek na oddělení Q rozveselit Asad.

„Došlo kvůli ní k nějakým tahanicím na stanici City, abys věděl. Takže zas tak milá asi nebude.“

„Taha... co? Můžete to říct ještě jednou, prosím?“

„Zapomeň na to.“

Carlův kolega přikývl a usrkl z mátového extraktu, který si nalil do kalíšku. „Poslyšte, Carle, co se týče toho případu, na který jste mě nasadil, když jste byl pryč, tak s tím jsem vůbec nepohnul. Koukal jsem, kde se dalo, ale složky v tom zmatku během stěhování nahoře zmizely.“

Carl zbystřil. Zmizely, to snad nemyslí vážně?! No vida, aspoň něco se dnes povedlo.

„Jo, ten případ prostě zmizel. Jenže já jsem se teda mís-to toho podíval tady po stole a našel jsem tenhle. Je vážně moc zajímavý.“

Asad mu podal světle zelenou složku a čekal, co se bude dít. Ani nedutal.

„To tady nade mnou budeš stát?“

„Jo,“ odpověděl mu Asad a odložil šálek na stůl.

Carl se nadechl z plných plic a pomalu vyfukoval nabraný vzduch. Otevřel složku.

Jednalo se o starý případ. Opravdu velmi starý. Přesněji řečeno z léta 1987. Toho roku se s kamarádem vydali vlakem na karneval do Kodaně. Naučil se tančit sambu od jedné rusovlásky, která sice nevlnila boky správně do rytmu, ale na dece za keříky královské zahrady Kongens Have, kde večer zakončili, se to sneslo. Bylo mu něco přes dvacet a nikdy nebyl cudnosti vzdálen víc než po tomto výletě.

Bylo to hezké léto, toho roku 1987. Tehdy ho převeleli z Vejle na stanici v Antonigade.

K vraždám muselo dojít osm až deset týdnů po karnevalu, patrně v době, kdy se zrzavá tanečnice samby rozhodla sdílet své tělo s jiným hochem z Jutska, ano, muselo to být v těch prvních nocích, které strávil na občůzkách v úzkých kodaňských uličkách. Vlastně mu bylo divné, že si tak zvláštní případ vůbec nevybavuje.

Našli dva mladé lidi, sourozence, děvče a chlapce ve věku sedmnáct a osmnáct let, zmlácené k nepoznání v chatě nedaleko jezera Dybesø u městečka Rørvig. Dívka byla zle zřízená a musela pod ranami strašlivě trpět, svědčily o tom pohmožděniný způsobené tím, jak se bránila.

Podíval se na konec zprávy. Žádné známky sexuálního napadení a v chatě se nic neztratilo.

Ještě jednou si pročetl pitevní zprávu a prolistoval novinové výstřižky. Nebylo jich mnoho, ale větší titulky aby člověk pohledal.

„Utlučení k smrti,“ zněl nadpis v *Berlingske Tidende*, doplněný na tak staromódní noviny neobvykle detailním popisem nalezených obětí.

Obě těla se nacházela v krbové místnosti, dívka měla na sobě bikiny, bratr byl nahý a v ruce svíral zpola vypitou láhev koňaku. Zemřel následkem jediného úderu do zátylku vedeného tupým předmětem, později identifikovaným

jako tesařské kladivo, které našli na vřesovišti mezi jezery Flyndersø a Dybesø.

Motiv nebyl znám, ale podezření brzy padlo na skupinu žáků internátní školy, kteří se zdržovali ve velkém letním sídle rodičů jednoho z nich, poblíž Flyndersø. Několikrát vyprovokovali rvačku v místní herně Den Runde a pár domorodců dostalo za vyučenou.

„Už jste to dočetl až tam, kde se píše o podezřelých?“

Carl si Asada přísně změřil. To by mu snad mohlo dojít, ale Asad se nenechal vyvést z míry.

„Já to věděl. V protokolu naznačují, že všichni jejich otcové vydělávali hromady peněz. V těch zlatých osmdesátkách, nebo jak jste tomu říkali, vydělávalo hodně lidí tolik.“

Carl přikývl. Konečně se dostal k avizované pasáži v textu.

Měl pravdu. Otcové skutečně patřili ke známým osobnostem a dodnes se o nich vědělo.

Několikrát rychle přelétl očima seznam žáků. Málem se z toho zpotil, protože nešlo jen o jejich otce, nejen oni vydělávali obrovské sumy a byli všeobecně známí. Stejný osud potkal i většinu mladých, kteří se narodili do utěšených poměrů. Ditlev Pram založil několik exkluzivních soukromých klinik, Torsten Florin se stal mezinárodně uznávaným módním návrhářem a Ulrik Dybbøl Jensen úspěšným burzovním makléřem. Všichni patřili k dánské společenské smetánce, zesnulého Kristiana Wolfa nevyjímaje. Poslední dva členy skupiny potkal jiný osud. Kirsten-Marie Lassenová sice původně patřila ke zlaté mládeži, ale nikdo nevěděl, kde je jí konec. Bjarne Thøgersen, který se k vraždám sourozenců přiznal a odpykával si trest ve vězení, pocházel ze skromnějších poměrů.

Když Carl dočetl, odhodil papíry na stůl.

„Vážně nechápu, jak se to k nám dostalo,“ pronesl do ticha Asad. Obvykle by se usmál, ale tentokrát to neudělal.

Carl přitakal: „Taky to nechápu. Vždyť už za to někoho zabásli. Přiznal se a dostal doživotí. Sedí ve vězení a navíc se přihlásil sám, tak jakýpak copak? Je to vyřízený, hotovo dvacet,“ a zamával deskami.

„Až na to,“ kousl se Asad do rtu, „že se přiznal až devět let po vraždě.“

„No a? Přiznal se. Bylo mu teprve osmnáct, když čin spáchal, a až postupem času ho začala tížit vina, dohnaly ho k tomu výčitky svědomí.“

„Výčitky?“

Carl si povzdechl. „No výčitky, ježišmarjá, že si to vyčítal, nedalo mu to spát, hryzalo ho to. Špatnýho svědomí se léty nezbavíš, spíš naopak, Asade.“

Slova u Asada zjevně padla na úrodnou půdu. „Vyšetřovala to sjællandská policie v Nykøbingu a spolupracovali s Holbækem. Podílela se na tom i výjezdovka. Ale nechápu, kdo nám to mohl poslat. Netušíte?“

Carl se zadíval na desky na stole. „Nikde tu o tom nic nestojí, to je hodně divný.“ Pokud jim případ neposlali ani z jednoho z obou okresů, tak kde se tu vzal? A proč by se jím vůbec měli zabývat, když je uzavřený a pachatel sedí ve vězení?

„Nemůže to nějak souviset s tímhle?“ zeptal se Asad a zalistoval v dokumentech. Našel list z finančního úřadu a podal jej Carlovi. Daňové přiznání Bjarna Thøgersena, bydlištěm toho času ve státní věznici Vridsløselille, v obci Albertslund, muže, který zavraždil dva mladé lidi.

„Podívejte!“ Asad zapíchl prst do enormní částky v kolonce prodeje akcií. „Co vy na to?“

„Já na to, že je to kluk z bohaté rodiny a má teď habaděj času na to, aby si hrál s penězi. A že se mu to poměrně daří. O co ti jde?“

„Chtěl bych jen podotknout, že z bohaté rodiny právě není. Carle, on byl na tom internátu jediný stipendista. Od zbytku party se dost lišil. Sledujte,“ zalistoval zpět.

Carl si podepřel hlavu.

Kdepak prázdniny.

Ty skončily.